Liiklusõnnetused parklates: aasta jooksul enam kui 11 000 juhtumit

Scanpix

Eesti Liikluskindlustuse Fondi (LKF) statistika kohaselt juhtub 41 protsenti liiklusõnnetustest parklas. Millistes parklates tuleb õnnetusi ette kõige sagedamini, kui suur on parklaavariide rahaline kahju ja mida teevad autojuhid valesti, et õnnetusse satuvad?

Arusaadavalt juhtub rohkem õnnetusi seal, kus on palju liiklejaid. LKFi parklaavariide edetabeli esikolmiku moodustasid 2020. aastal Rocca al Mare kaubanduskeskuse parkla 87 juhtumiga, Lõunakeskuse parkla Tartus 85 juhtumiga ja Ülemiste Keskuse parkla 84 juhtumiga. Kõik kolm on viimastel aastatel teinud pingutusi parklate ohutumaks muutmisel ja see on andnud ka tulemusi.

Nimetatud parklate tohutu liikluskoormus ei luba õnnetuste arvul väga väikeseks taanduda. LKFi kahjuennetuse valdkonna juhi Ülle Reimetsa sõnul tulekski jälgida õnnetuste arvu parkimiskohtade arvu suhtes, mis muudab ohtlike parklate edetabeli järjestuse sootuks teistsuguseks: „Kui 1700 parkimiskohaga suure külastatavusega parkla teeb parkimiskohad korda, vähendades sellega parklaõnnetuste arvu 20-30 õnnetuse võrra, siis toimub ka pärast seda seal rohkem õnnetusi kui 20 kohaga parklas.“ Sellise statistika järgi on suurim tõenäosus õnnetusse sattuda Järve Keskuse parklas, kus 100 parkimiskoha kohta toimus 8 liikluskindlustusjuhtumit, Lasnamäe Centrumi parklas leidis aset 7 juhtumit, Lõunakeskuse ja Ülemiste keskuse omas aga alla 5 juhtumi.

Suurim tõenäosus õnnetusse sattuda on Järve Keskuse parklas, kus 100 parkimiskoha kohta toimus 8 õnnetust.

Rocca al Mare kaubanduskeskuse turundus- ja kommunikatsioonijuhi Helina Leifi sõnul liikleb nende parklas argipäeviti hinnanguliselt 800 autot päevas, nädalavahetel aga 1000 autot. Kõige rohkem juhtumeid on tema sõnul olnud just nädalavahetustel, kui inimesed on kiires ostutujus ja ei pööra piisavalt tähelepanu ümbritsevale liiklusele.

1. Samaaegne liikuma hakkamine parkimiskohalt

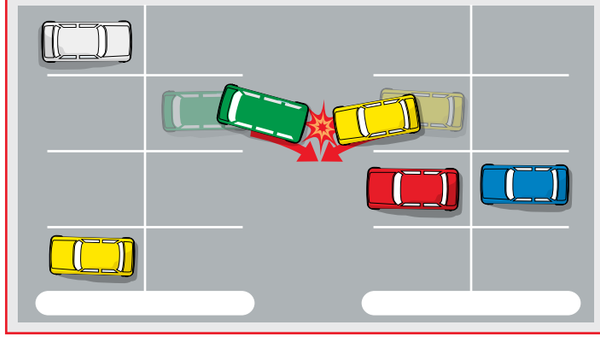

Juhtumi kirjeldus: Sõidukid alustavad vastakuti asetsevatelt parkimiskohtadelt väljasõitu samaaegselt. Joonisel kirjeldatud juhul väljub üks autodest parkimiskohalt tagurdades, teine sõidab edaspidi, kuid on juhtunud ka, et mõlemad sõidukid tagurdavad.

Sõiduõpetaja kommentaar: Kui vaadata sõidukite asendit, siis alustaks sellest, et kui roheline sõiduk oleks olnud pargitud parkimiskohale selg ees, nagu oli kollane, siis oleks õnnetuse juhtumise tõenäosus olnud palju väiksem.

Talvisel ajal on autode aknad lumised ja udused ning tagurpidi parkimiskohalt välja sõites on nähtavus palju halvem.

Kummal on eesõigus? Kaks sõidukit on vastastikku, mõlemad teevad vasakpööret.

Kui arvestada, et üks tagurdab ja teine liigub edaspidi, siis liiklusseaduse järgi oleks edaspidi liikujal eesõigus, sest tagurdamine on ohtlikum manööver. Tagurdav sõiduk peab andma teed. Inimlik lähenemine on aga see, et kui sina oled kollase sõiduki juht, siis sa ju näed, et teisel on sealt raskem välja ukerdada ja lase tal siis sealt parkimiskohalt välja tulla.

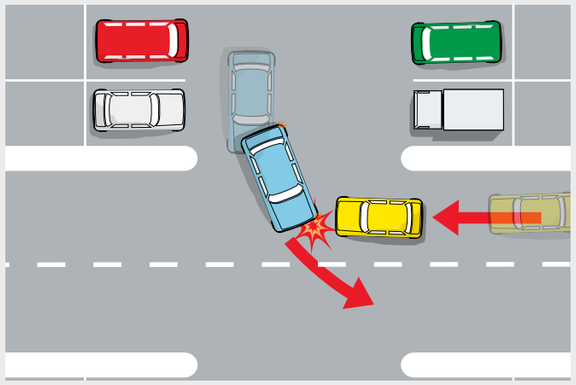

2. Parema käe reegel parklas: kokkupõrge ristmikul

Juhtumi kirjeldus: Sinine sõiduk teeb vasakpööret, kollane sõidab otse. Mõlema sõiduki juhid lähenevad ristmikule ja jäävad enne ristmikku seisma. Kollase sõiduki juht mõistab sinise sõiduki juhi käitumist nii, et see annab talle teed. Teades, et parema käe reegli järgi on sinisel autol sõidu eesõigus, alustab sinise sõiduki juht manöövrit. Kollase sõiduki juht alustab liikumist hetkel, kui sinise auto juht ei saa õnnetuse ärahoidmiseks enam midagi teha.

Muude asjaoludena olgu märgitud, et parklas ei ole liiklus-korraldusvahenditega määratud sõidueesõigust.

Sõiduõpetaja kommentaar: See on parklas tüüpiline liiklusõnnetus. Kiputakse arvama, et kui parklas on mõni laiem teeosa, kuhu on ka mõni valge katkendjoon maha tõmmatud, siis liigutakse sellel justkui peateel.

Tegelikult on olukord selline, et kui liikluskorraldusvahenditega pole liikluskord määratud, siis see laiem osa, mida mööda kollane auto liigub, ei tee seda kuidagi peateeks, vaid järgida tuleks parema käe reeglit ehk sinisel autol on eesõigus.

Sellel, et parklates on liiklus sageli just niimoodi reguleeritud, on teatud mõttes ka kindel eesmärk: parklas, kus on koos palju sõidukeid, mis sõidavad parkimiskohtadele või sealt välja, hoiab parema käe reegel kiiruse all ja kui ka õnnetus juhtub, on kahju väiksem. Kui üks parkla osa oleks peatee, kiputaks seal tahes tahtmata sõitma suurema kiirusega.

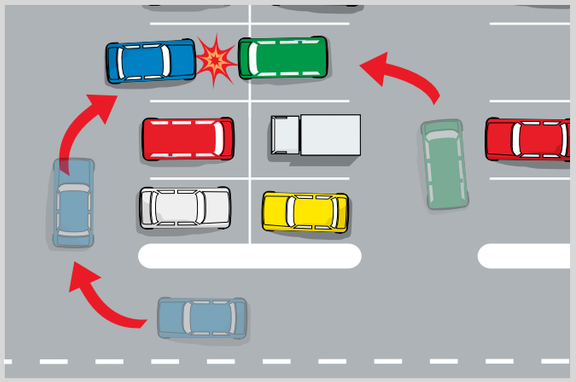

3. Kokkupõrge samale parkimiskohale sõites

Juhtumi kirjeldus: Autosid täis parklas pargivad sõidukid kahes reas. Rohelise auto juht avastas esmalt endast vasakul vaba koha. Sinna sõites märkas ta, et ka vaba koha ees olev parkimiskoht on tühi. Et hiljem oleks võimalik parkimiskohalt pärisuunas välja sõita, otsustas rohelise auto juht ületada parkimisjoone ning parkida oma auto vasakpoolse autode rivi vahele.

Samal ajal sõitis vasakpoolse autode rivi juures sinine sõiduk, mille juht märkas samuti vaba parkimiskohta. Vabale parkimiskohale keerates sattus sinine sõiduk ootamatult vastamisi rohelisega.

Sõiduõpetaja kommentaar: Parkimiskohale manööverdades võib parkimisjooni ületada. Parkida oleks igati mõistlik selliselt, et sealt saaks hiljem nina ees ehk pärisuunas välja sõita. Kui teha seda selliselt, nagu teeb roheline auto, ehk ühe pöördega või ühe manöövriga kahe asemel selleks, et hiljem sõita parkimiskohalt välja nina ees, siis ma arvan, et see on igati mõistlik käitumine.

Aga olukorras, kus ka sinine auto tahab samale parkimiskohale sõita, tekib ohtlik olukord. Rohelise auto juhi asemel tuleks mõelda, kus sellist manöövrit teha. Rohelise sõiduki juht peab kindlasti arvestama sellega, et juhul kui vastu tuleb teine auto, ei pruugi selle juht teda näha. Kui parklas ongi ainult üks vaba koht autode rivi vahel, siis ei tasuks seda teha, sest sinise auto juht ei näe rohelist autot, kui see parkimiskohale sõidab.

tusel aga 1500. Ülemiste keskus hindab oma enam kui 2000 sõidukit mahutavate parklate liikluskoormuseks 3000-5000 autot päevas. „Eks see arv kõigub ka olenevalt kellaajast, aga sellise liikluskoormuse saame, kui võtame arvesse külastajate ning parkimiskohtade arvu," selgitab Ülemiste keskuse turundus- ja kommunikatsioonijuht Tiia Nõmm. Kaubanduskeskuse parklate ohtlikumad kohad asuvad tavaliselt kaupluse välisukse lähistel.

Autode vahel tihti vähe ruumi

Õnnetuste arv sõltub paljuski sellest, kui palju on parklas ruumi. Selge on see, et 1990ndate standardite järgi ehitatud 2,5 meetri laiused parkimiskohad jäävad tänapäeva sõiduautodele kitsaks. LKFi statistika näitab, et sõiduauto keskmine laius on viimase 20 aastaga kasvanud 1707 millimeetrilt 1799 millimeetrini, mis tähendab, et ka korrektselt pargitud uute sõiduautode vahele jääb n-ö vana kooli parklas 18-19 sentimeetrit vähem ruumi. Ülemiste keskus on seetõttu parkimiskohad laiendanud näiteks 2,7meetriseks ning ka Rocca al

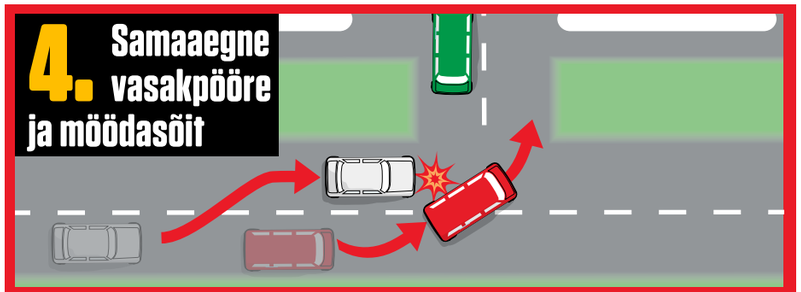

4. Samaaegne vasakpööre ja möödasõit

Juhtumi kirjeldus: Tänavalt parklasse pöörav punane sõiduk aeglustab, seejärel lülitub vahetult enne vasakpööret sisse suunatuli, millele järgneb kohe manööver. Tagant lähenenud valge auto juht nägi ees aeglustavat sõidukit ja asus möödasõidule just siis, kui see lülitas sisse suunatule ja pööras parkimiskoha poole.

Sõiduõpetaja kommentaar: Liiklusseaduse järgi tuleb suunatuli sisse lülitada kolm sekundit enne manöövri algust, aga see võib põleda ka pikemalt. Vasakpööret sooritav sõiduk peab paiknema enne pöörde sooritamist pärisuunavööndi telgjoone lähedale. Sellega vähendab ta taga liikuva sõiduki soovi vasakult mööda sõita. Möödasõit ei ole selles kohas keelatud, aga möödasõidule mineja peab veenduma selle ohutuses ja kui keegi ees liikujatest sõidab aeglasemalt, siis tuleb eelkõige aru saada, mida ees liikuja kavaseb.

Seesam
VIENNA INSURANCE GROUP

Superkasko

Lihtsalt super kindlustus!

Kindlustusteenuse pakkuja on Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaal, mille kaubamärgiks Eestis on Seesam. Tutvu enne ostu sooritamist lepingutingimustega www.seesam.ee ja vajadusel küsi lisainfot kindlustusspetsialistilt.

seesam.ee

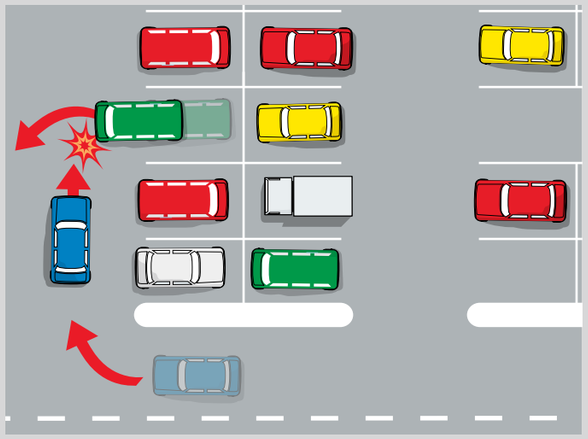

5. Parkimiskohalt liikuma hakkamine

Juhtumi kirjeldus: Sinise sõiduki juht otsib parkimisalal sobivat parkimiskohta ja rohelise sõiduki juht alustab liikumist parkimiskohalt. Sinise sõiduki juhil ei olnud kuidagi võimalik õnnetust ära hoida, sest miski ei viidanud võimalusele, et rohelise sõiduki juht on parkimiskohalt liikuma hakkamas.

Sõiduõpetaja kommentaar: Kellel on eesõigus? Sinisel sõidukil. Enne parkimiskohalt liikuma hakkamist peab juht veenduma liikumise ohutuses, sõltumata sellest, kas lähenev auto tuleb paremalt või vasakult. Sinine auto juba sõidab, roheline hakkab sõitma. Kui oleks tegemist teistpidi arvamusega, siis meil ei oleks üldse võimalik parkimiskohtadest mööda sõita, sest kõikide paremal pool parkivate sõidukite ees peaks peatuma, et veenduda, ega sealt keegi liikuma ei hakka. Siin on kõik selge: enne liikuma hakkamist peab juht veenduma liikuma hakkamise ohutuses.

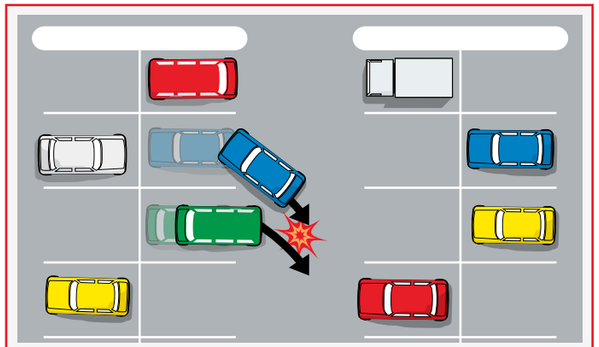

6. Kõrvuti parkimiskohtadelt samaaegne välja tagurdamine

Juhtumi kirjeldus: Kaks kõrvuti parkivat autot hakkavad parkimiskohalt koos välja tagurdama. Sinine sõiduk sooritab manööverdamisel vasakpöörde ning sõidab otsa rohelisele autole.

Sõiduõpetaja kommentaar: Siin kehtib parema käe reegel. Rohelise auto juhil on parem käsi kinni ja sinisel autol on eesõigus. Teed tuleb anda juhi suhtes paremalt lähenevale sõidukile. Aga sinise sõiduki juhina ära eelda seda, et rohelise sõiduki juht mõistab seda ka tagurdades, vaid veendu manöövri ohutuses. Parem eelda, et teine võib eksida.

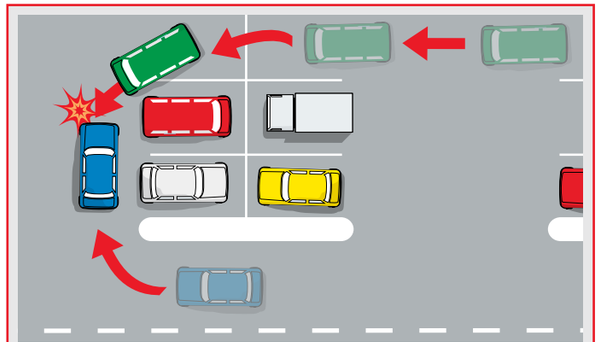

7. Parkla teemärgistuse ületamine

Juhtumi kirjeldus: Sinine sõiduk lõpetas parempöörde ja põrkas kokku rohelise sõidukiga, mis liikus üle parkla teemärgistuse. Sinise sõiduki juhil ei olnud võimalik õnnetust ära hoida, sest rohelise sõiduki juhi manööver oli tema jaoks sedavõrd ootamatu.

Sõiduõpetaja kommentaar: Liiklusseadus ütleb, et parkimisjooni võib ületada parkimiskohale manööverdades ja sealt välja manööverdades. Antud juhul ei saa öelda, et neid jooni ületati manööverdamise käigus, vaid siin sõideti joontest konkreetselt üle. See on keelatud.

Mare keskus on parkimiskohti laiemaks joon· nud, kuid paljud teised pole viimaste aastate jooksul vaevunud muudatusi tegema. Küllap on enamik meist oma autoltki leidnud kõrval parkija uksega tekitatud mõlke. Sageli jääb aga selline kahju statistikast välja.

Põhilised juhtumid

Kui palju avariisid siis ikkagi Eesti parklates tehakse? LKFi statistika kohaselt oli mullu 11 200 parkimisega seotud liikluskindlustuse juhtumit, mis moodustab 41 protsenti kõigist Eestis toimunud juhtumitest. 29 protsendil juhtudest tagurdatakse (kas parkimiskohale sõites või sealt väljudes) kõrval parkijale lihtsalt otsa.

Tagurdamine on küll keerulisem manööver, kuid selgub, et ka n-ö nina ees sõites ei saada sageli oma auto ohjamisega hakkama, sest suisa 17 protsenti juhtumitest on leidnud aset edaspidi sõites, nii et põrutatakse otsa kõrvale pargitud sõidukile. Mitme sõiduki liiklemise tagajärjel tekkinud avariidest on levinuim tagurdades parkimiskohale või parkimiskohalt väljasõitmisel toimunud kokkupõrge parkimiskohtade vahelisel teel liikuva sõidukiga. 6 protsenti õnnetustest juhtub parkimiskohtade vaheliste juurdepääsuteede ristmikel, kus ristmiku liikluskorraldus on tähistamata. Teisisõnu unustatakse ära, et nendes kohtades kehtib parema käe reegel.

LKFi statistika kohaselt oli eelmisel aastal 11 200 parkimisega seotud liiklus-kindlustuse juhtumit.

Rahalisest kahjust rääkides oli mullu parkimisega seotud juhtumite keskmine kahjusumma 1100 eurot, kuid paarikümne parkimisjuhtumi puhul ületas kahjusumma 10 000 euro piiri ning ühe juhtumi kahju ulatus ligi 300 000 euroni. Kõrval olevatel joonistel toome juhuslikus järjestuses välja sagedasemate parklaõnnetuste skeemid ning juhtumite kirjeldused. Autosõit OÜ juhatuse liige Indrek Madar annab iga juhtumi juures sõiduõpetajana kommentaari, kuidas liigelda vastavas olukorras nii, et avariid ei juhtuks.

KRISTJAN OJANG

Säästa Autolehe tellijana

-59%

Aastatellimus võrreldes jaemüügi hinnaga

Autolehe tellimiseks on kolm võimalust:

- mine www.autoleht.ee/telli
- saada e-kiri info@autoleht.ee
- helista 620 8810

Autolehe tellijana:

- oled kursis automaailmas toimuvaga
- saad vähemalt 49 ajakirja aastas
- saad tasuta ligipääsu Autolehe sisule veebis

AUTOLEHT